

JOHANNITÁK

Historiográfia: Giacomo Bosio (1629), Abbé René d'Aubert de Vertot (1726), Joseph Delaville Le Roulx (1886-1913), Edwin J. King (1930-), Anthony Luttrell (1950-), Lionel Butler (1960-); Jonathan Riley-Smith J. (1967-), Michael Gervers, Jürgen Sarnowsky, Helen Nicholson

A Rend vezetősége:

magnus marschalcus magnus draperarius thesaurarius hospitalarius admiratus turcopolier
magister preceptor 1291-től

Rendi struktúra

preceptor ~ commandeur prior ~ perjel magnus/summus preceptor magnus magister

A legfőbb döntéshozó szerv: generális káptalan (capitulum generale)

Területi egységek (nyelvek – *linguae*):

PROVENCE	FRANCIA	AUVERGNE	ALAMANIA	ANGLIA	ARAGÓNIA	KASZTÍLIA	ITALIA
St. Gilles, Toulouse	Ile-de-France, Aquitánia, Champagne	Auvergne	Németo., Csehország, Morávia, Lengyelo., Dacia (=Skand.)	Anglia, Skócia, Wales, Írország	Navarra, Katalónia, Amposta	Kaszília- León, Portugália	Lombardia, Velence, Pisa, Róma, Capua, Barletta, Messina, Mo.- Szlav.

- 1113 *Pie postulatio voluntatis* (II. Paschalis)
1120–1160 az Ispotály létrejötte és a rendi szabályzat kialakulása
1130– az akkoni ispotály létrejötte
1180-as évek Roger de Moulins statútumai
1187 a hattini csata – a központjukat Belvoir-ba helyezik át
1188 Sigena-i johannita nővérek szabályzata – a Rend női ága
1191 a központ Akkonba helyezése
1206 a Margat-i rendelkezések
1270 után a nyelvek (*linguae*) megjelenése a Rendben
1291 Akkon ostroma – a központ áthelyezése Ciprusra
1306 Rodosz ostromának kezdete
1310–1311 a johanniták megszilárdítják hatalmukat Rodoszon: az új központ
1312 megkapják a templomosok elkobzott vagyonát
1374 a johanniták veszik át Szmirna védelmét
1402 Szmirna Timur Lenk kezébe kerül
1440–1444 a mamelukok Rodoszt ostromolják
1480 oszmán törökök ostromolják Rodoszt
1522. július-december: Rodosz török ostroma
1523. január 1. a johanniták elhagyják Rodoszt
1530 V. Károly Máltát és Tripolit a johannitáknak adja

Pápai kiváltságok:

- 1113 *Pie postulatio voluntatis*: még nem mentesíti a közösséget a megyéspüspök fennhatósága alól, de a tizedfizetési kötelezettség alól felmenti az Ispotályt
1131 *Quam amabilis Deo*: felkéri a püspököt, hogy serkentse a rend számára adandó alamizsnát, adományokat, amelyekért cserébe az adakozók penitenciájának hetedét elengedi
1135 *Ad hoc nos disponente*: a püspök nem ítélkezhet felettük és nem közösítheti ki őket, illetve nem helyezheti *interdictum* alá a Rend egyházait; általános *interdictum* idején a rend tagjai továbbra is folytathatják az egyházi szolgálatot azzal a feltétellel, hogy az egyház kapui zárva maradnak és a harangok nem szólnak
1137 *Christiane fidei religio*: megengedte a rend tagjainak, hogy templomokat alapítsanak és temetőket létesítsenek, illetve a rendtagok még *interdictum* idején is temetkezhetnek; IV. Anasztáz kiegészítette (1154): a rendnek saját papjai lehetnek bármelyik rendházban (már fennálló gyakorlatot szentesített; a Rend lelkészei ettől kezdve már nem tartoztak püspöki fennhatóság alá)